

SVETIA ET NORVVEGIA. 79

Sveoniam siue Suetiam, & vt vulgò appellât Suediam subiecta tabula ob oculos ponit, florentissimum & latissimum Aquilonis regnum, cuius situm, antiquitates, res gestas, prouentus & diuitias paucis attingemus. Habet hæc regio ab Occidua sui parte Gothos, à Borea VVermilanos cum Scricfinnis, ab Oriente Finlandiam & Russiâ, ab Austro Balticum mare. Est etiam hæc regio inter Aquilonares fertilissima, ager frugibus & melle opimus, diues argenti, æris, plumbi, ferri & pecoris, locuples immenso prouentu piscium ex fluminibus, lacubus & mari, venationibus quoque ferarum. In summa, Suetia duplo dicitur excellere regnum Norvvegiz, in magnitudine, in populo, metallis & alijs prouentibus. Est tamen in multis locis aspera, montosa & paludiosa, vt non vbique equitibus & curribus peruia sit. Est in ea Stockholmia vrbs mediocris, regia & emporium Suecorum, munita natura & arte, ea sita est in paludibus instar Venetiæ: inde sortita nomen quod sita sit in aquis, fundamenta sint palis stabilita. Mare eam ingreditur duobus ramis tam largis aquis, vt naues onerariæ extensis velis & toto onere inuehantur. Hæc vrbs anno post Christum natum 1407. insigni affecta est clade de celo, nam fulmine tacta penè tota conflauit, perierunt in ipso incendio ad mille sexcenti homines. Foemina quoque plures & sine numero puellæ nauibus res suas inuexerunt cum paruulis, aderant & viri non pauci, priusquam verò soluerent, ingruebat promiscuum vulgus incendia declinans, & oppletæ naues tanta multitudine subsederunt, merferuntque omnem illam multitudinem. Est hæc regio peregrinis mercibus plena, quod domesticis rebus abundet ad commutationem faciendam, pellibus preciosis ac metallis abundans. A Nordvvegiz & Danis altissimorum iugis montium discernitur. Incolæ prædicantur hospitalitate esse insignes, vt etiam omni probro grauius ducant hospitium denegare transeuntibus; ita vt sit certamen quis aduenam hospitem excipiat. Populi Sueonum sunt multi, viribus & armis egregij, equis & manibus æquè fortes; strenuique aut mari aut terra bellatores. Angermanniz ducatus tenet Septentrionalia ad confinia Lapponiz, eius tractus est totus Syluosus; & ibi inter præcipuas feras venantur vros & bisontes, quos patria lingua vocant Elg, id est asinos Syluestres. Aiunt autem bisontem animal esse deforme prolixitate iubarû, & reliquo corpore seuerû, ceruifigura media fronte inter aures habens cornua. Midelpathia ducatus Australior est Angermânia, post quæ Helsingia ducatus, Gestritia ducatus, Fieringia ducatus, Vpsalia ciuitas metropolitana; Coperdalia ducatus, i. Cupri: vallis, itè Dalecarli gês potès armis: Oplandia ducatus, cuius totus tractus habet fossiones argenti, cupri & chalybis. Nicopia vrbs insignis cum munitissima arce. Kollmol nemus distinguit Sueciam à Gothia, à Nicopia versus lacum Veter extensum. **NORVVEGIA** id est, Septentrionalis via, fuit regnum aliquamdiu admodum Florens, & tenuit imperium per Daniam & latè per insulas maris, donec domesticum imperium per hæreditariam successionem administratum fuit. Hodie sub potestate Danorum est, cû omnibus navigationibus suis, quas exercere non potest, Danico rege hoste. Hæc mittit in reliquâ Europam piscem ex genere asellorum, frigore induratum & extensum in fustem, vnde Germ. Stockfisch dicitur. captura eius laudatissima est in Ianuario, quando superest frigus vt induretur: & qui clementioribus fuerint capti mensibus, marcescunt, neque sunt idonei vt exportentur. Metropolis huius regni est Nidrosia, vulgò Drunten, fuitque nobilis imprimis ciuitas sub florente Norvvegiz imperio; nunc in oppidi formam redacta est. Extat hodie ecclesia cathedralis, argumentum veteris felicitatis, cui magnitudine & laborati lapidis artificio par opus non fuit in orbe Christiano. Crepido circum altare corrupta fuit incendio, sed reparata anno 1530. in quam quidem crepidinem reparandam impensæ putantur ad 7000. aureorum, atque à tantilla parte æstimatione præstantiæ fiat templi totius. hodie maxima eius pars destructa iacet; ipse autem qui aliquoties ante annos circiter 25. id est anno Christi 1579. Nidrosiæ templum istud intus & exterius perque omnes ferè adytus curiosus perlustrauit, tum ex integra & adhuc stante parte, tum ex ruinis conijcere vtrunque potui non planè fabulosum fuisse quod prius ab accolis audieram, tantæ amplitudinis olim fuisse, vt si septem in eo steterint sacerdotes populo simul concionantes, nullus tamen vllius reliquorû sex vocem assequi potuerit. Et si quisquam præterea legerit vel audierit quippiam de immensæ magnitudinis serpente qui inter Nidrosiam & Bergam natitare soleat, fabulosum esse non putet, ipse enim eodem tempore haud procul à Suidmehr (vbi dealbatum istud prospicitur templum (eudè à focijs mihi monstratum vidi. Hodie totius Norvvegiz emporium celeberrimum est Berga, seu Bergæarum. ad hanc urbem annuatim ex varijs regionibus & urbibus deportatur omnium rerum, præcipuè frumentorum copia, quæ deinceps per mercatores ibi residentes in diuersa regni loca vel venditione vel permutatione incolis aduehitur ac distribuitur. pro quibus mercibus pisces aridos, butyrum, seuum, cutes pecudum, vellera preciosâ, oleum marinum (Traen Germ. vocant) non sine lucro reportant.

